Lausunto Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaavaehdotuksesta

Kymp 22.10.2026 § 107
148/10.02.02/2026

Valmistelija kaupunkiympäristöjohtaja Anna-Liisa Juurinen, p. 040 7477736, maankäyttöinsinööri Jari Lämsä, p. 044 450 6101

Jämsän kaupunginhallitus on varannut 23.9.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllään kaupunkiympäristölautakunnalle mahdollisuuden antaa lausuntonsa Jämsässä sijaitsevasta Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaavasta. Lausunto pyydetään toimittamaan 4.11.2026 mennessä kaupunginhallitukselle.

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee n. 150 megawatin teollisen mitakaavan aurinkoenergian tuotantoaluetta Jämsän Kerkkolaan. Kaava-alue sijaitsee Jämsän kaupungin keskustasta noin 6,5 km ja Jämsänkosken taajamasta noin 2,5 km luoteeseen. Kaava-alue on noin 181 hehtaaria ja sähköasema-alueen kattama tuotantoalueen osuus on noin 165 hehtaaria. Kaava-alueesta noin puolet on peltoa ja puolet talousmetsää. Kaava-alue sijoittuu yhteensä 9 kiinteistön alueelle. Hankkeesta vastaava on tehnyt **maanvuokraussopimukset** paikallisten maanomistajien kanssa. Kaava-alueella ei ole asuin- tai lomarakennuksia. Kaava-alueen rajalta mitattuna 500 metrin säteellä sijaitsee 54 asuinrakennusta ja 3 lomarakennusta, joista lähimmät noin 50 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan ja siihen liittyvän infrastruktuurin, kuten paneelikenttien, huoltoteiden ja muuntoasemien, mahdollisten akkuvarastojen sekä sähkön siirron edellyttämän maakaapelin rakentaminen laatimalla oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Aurinkovoimalaa koskevien kaavamerkintöjen ja -määräysten osalta osayleiskaava on **yksityiskohtainen ja toteuttamista suoraan ohjaava**. Kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuva sähkönsiirtoreitin osa luvitetaan omassa prosessissaan.

Olemassa olevia lähtötietoja täydentämään on laadittu kaavamenettelyn aikana useita erillisselvityksiä. Kaupunkiympäristölautakunnan toimialaan liittyen kaavaehdotusta on tarkoituksenmukaista tarkastella erityisesti siitä näkökulmasta, miten hanke vaikuttaa **vesien (erit. hulevesien) hallintaan, liikenteeseen, jätehuoltoon sekä minkälaisia toimialaa kuormittavia palvelutarpeita hankkeesta aiheutuu**. Valvontajaosto on antanut oman lausuntonsa kaavaehdotuksesta 15.10.2026.

Vesien hallinta ja hulevedet
Kaava-alue sijoittuu osittain Kerkkolankankaan pohjavesialueelle ja osittain Rasuanniemen pohjavesialueelle. Kerkkolankankaan pohjavesialue on luokiteltu vedenhankinnan kannalta tärkeäksi pohjavesialueeksi (1E). Kaava-alueen eteläosasta noin 100 metrin etäisyydellä sijaitsee Lehmisuon vedenottamo, mikä on toinen Jämsänkosken alueelle vettä toimittavista pohjavedenottamoista.

Kaava-alueen pintavedet virtaavat alueelta Lehmiojan kautta koillisen suuntaan ja edelleen Kankarisveteen. Muodostuva valunta lisääntyy läpäisemättömän pinta-alan lisääntyessä. Aurinkovoimalan tuotantoalueelle on laadittu pintavesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma, jossa on osoitettu tarkemmin mitoitusperiaatteet sekä tilavaraukset viivytysaltaille ja kosteikolle.

Vedet on tarkoitus johtaa nykyisiä ojia pitkin pitkänomaisiin viivytysaltaisiin, jotka tasaavat virtaamien vaihteluita sekä vähentävät alueelta tulevaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta. Viivytysaltaat hidastavat virtaamia, mikä mahdollistaa karkeimman kiintoaineen laskeutumisen altaiden pohjalle. Kaava-alueen pohjoisosaan on tarkoitus toteuttaa kosteikko, jonka läpi aurinkovoimalan vedet johdetaan ennen niiden purkautumista pois alueelta.

Kosteikko toimii virtaamaa hidastavana rakenteena, jolloin sinne pääsee laskeutumaan hienompaa kiintoainesta. Lisäksi kosteikossa hyödynnetään monimuotoista kasvillisuutta, joka hidastaa veden virtausta ja toimii biologisena puhdistuksena, mikä poistaa vedestä tehokkaasti ravinteita. Kosteikko toteutetaan pitkänomaisena ja vaihtelevan syvyisenä, jolloin se poistaa vedestä tehokkaasti kiintoainesta ja ravinteita. Kosteikon ylävirran puolelle toteutettavat viivytysaltaat tasaavat kosteikolle tulevia virtaamia ja poistavat vedestä karkeampaa kiintoainesta, mikä on hyvä kosteikon vesitasapainon ja toiminnan kannalta. Altaiden viivytystilavuus on mitoitettu siten, että osavaluma-alueilta purkavat virtaamat säilyvät nykytilan kaltaisena kerran viidessä vuodessa toistuvalla tunnin mitoitussadetilanteella.

Alueelta tuleva kuormitus on suurimmillaan rakentamisen aikana, minkä vuoksi vesienhallintarakenteet toteutetaan ensimmäisenä ennen muuta maanrakennusta. Rakennusvaiheen jälkeen vesienhallintarakenteet puhdistetaan sekä niiden toiminta ja kunto tarkastetaan, jotta ne toimivat optimaalisesti myös voimalan käytön aikana.

Vaikutukset liikenteeseen

Alueen rakentamisessa pyritään hyödyntämään olemassa olevia ajouria. Huoltoteitä on noin 16 kilometriä ja alueen ulkoreunaa kiertää ajoyhteys. Alueen sisäiset huoltotiet rakennetaan mahdollisimman kevytrakenteisina soraa ja hiekkaa käyttäen. Aurinkopaneelien perustuksia rakennetaan sitä mukaa, kun tarvittavat tieyhteydet rakentamispaikoille ovat valmiina.

Alueelle on olemassa olevat hyvät tieyhteydet, joten uusia teitä ei tarvitse rakentaa kaava-alueen ulkopuolelle. Kulku tapahtuu alueen eteläosasta. Pääliittymät alueelle ovat Kaakkolammintiellä. Ajoportteja alueelle tulee alustavasti myös Kaidemäentielle ja Riihijärventiehen liittyvältä yksityistieltä.

Alueelle tehdään toiminnan aikana tarpeen mukaan voimala-alueen ylläpitoon ja huoltoon liittyviä käyntejä. Talvisaikaan alueen tieverkko pidetään aurattuna, jotta pääsy voimaloille on esteetön. Huoltotiet ennallistetaan aurinkovoimalan käytön päätyttyä alkuperäiseen

käyttötarkoitukseen, mikäli maanomistajat eivät halua jättää niitä omaan käyttöönsä.

Kaava-alueelle johtavien maanteiden liikennemäärä arvioidaan vähäiseksi. Hankkeen rakennus- ja purku vaiheessa liikenne kaava-alueelle lisääntyy esimerkiksi komponenttikuljetusten vuoksi, mutta vaikutus on tilapäinen eivätkä rakentamistoimet estä muuta liikennettä. Ensisijainen kuljetusreitti alueelle on Kaakkolammintieltä tai Riihijärventien kautta Kaidemäen tieltä. Kaakkolammintielle rakennettaviin liittymiin tarvitaan ELY-keskuksen liittymälupa. Aurinkovoimalan toiminta-aikana alueelle tehdään vähäisissä määrin huoltokäyntejä, joiden vaikutuksen liikenteelle jäävät vähäisiksi.

Jätteet ja päästöt

Aurinkovoimalan valmistamiseen tarvitaan metalleja. Lisäksi rakentamisvaiheessa tarvitaan polttoainetta kuljetuksiin ja työkoneisiin. Hankkeessa hyödynnetään kaava-alueen läheisiä maa-ainesten ottomahdollisuuksia. Rakentamiseen kelpaamattomat maa-ainekset läjitetään tarvittaessa kaava-alueelle.

Hankkeesta vastaava tekee rakentamisen aikana syntyviä jätteitä varten yksityiskohtaisen jätesuunnitelman ennen töiden aloitusta. Aurinkovoimalan käyttövaiheessa ei muodostu jätteitä. Mikäli aurinkovoimalan toimintaa ei jatketa voimalan teknisen käyttöiän päättyessä 35 vuoden jälkeen, rakenteet puretaan ja alue vapautuu muuta maankäyttöä varten. Aurinkovoimalan purkamisessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Purettavat materiaalit hyötykäytetään ja kierrätetään mahdollisuuksien mukaan.

Arvio kaavan toteuttamisesta aiheutuvista palvelutarpeista
Kaavoitettava alue sijaitsee 6,5 km etäisyydellä Jämsän keskustasta ja 2,5 km etäisyydellä Jämsänkosken taajamasta. Kaavan toteuttamisesta ei arvioida aiheutuvan erityisiä toimialaa kuormittavia palvelutarpeita mahdollisia lupa- ja valvontatehtäviä lukuun ottamatta. Kaavoitettavalla alueella ja sen ympäristössä liikutaan ja harrastetaan monipuolisesti ympäri vuoden mm. ratsastusta, pyöräilyä, ulkoilua ja moottorikelkkailua.

Osayleiskaavaehdotus
Osayleiskaavaehdotuksen aluerajaus vastaa vähäisin muutoksin kaavaluonnoksessa esitettyä. Osayleiskaavaehdotuksessa on tarkennettu aurinkovoimatuotannon aluevarausta koskevaa yleiskaavamääräystä (EN/au) ja kaavaan on lisätty aluevaraukset maa- ja metsätalousalueista, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Voimajohtoaluetta koskeva suojaviheralueen (EV) aluevaraus on poistettu ja nykyisen voimajohdon viereen länsipuolelle on osoitettu uutta voimajohtoa koskeva varaus.

Osayleiskaavaehdotuksessa on säilytetty ohjeellinen moottorikelkkareitti voimajohtolinjalla ja viheryhteys itä-länsi suunnassa. Viheryhteyttä koskevaa yleiskaavamääräystä on täsmennetty kaavaluonnokseen nähden. Alueen sisäistä tiestöä on kaavaehdotukseen tarkennettu ja ohjeellista maisemoitavaa aluetta koskevaa yleiskaavamääräystä on täsmennetty.

Hulevesien viivästysaltaiden sijainteihin ja hulevesien hallintaan tarkoitettavaan kosteikkoalueeseen on tehty pieniä tarkennuksia kaavaluonnokseen verrattuna.

Ohjeellinen sähköaseman ja energiavaraston alueen sijainti ja koko on ennallaan kaavaluonnokseen nähden.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 31 §

Ehdotus

Kaupunkiympäristöjohtaja Anna-Liisa Juurinen

Kaupunkiympäristölautakunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunut osayleiskaavan valmisteluvaiheessa kaavaluonnoksesta antamallaan lausunnolla. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että laaditussa kaavaehdotuksessa on otettu huomioon lautakunnan kaavaluonnoksesta jättämä lausunto.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaavaehdotus perustuu riittäviin selvityksiin ja että hankkeella ei ole vaikutusta kaupungin ylläpitämiin liikenneväyliin. Kaavan toteuttaminen ja alueen sisäisten huoltoteiden rakentaminen voivat vaikuttaa hulevesien luonnolliseen virtaamaan, joten esitettyjen hulevesien hallintaratkaisujen toimintaa tulee seurata etenkin alueen rakentamisvaiheessa. Alueen rakentamisessa syntyvät jätteet tulee käsitellä ja kierrättää asianmukaisesti. Tämä onkin hankkeen toteuttajan vastuulla. Toiminnanaikainen jätehuoltotarve on vähäinen.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaavan toteuttamisesta ei aiheudu merkittäviä lisääntyviä palvelutarpeita lautakunnan toimialalle eikä sillä näin ollen ole muuta lausuttavaa laaditusta yleiskaavaehdotuksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.